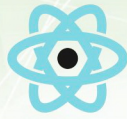

ISSN 2524-0986

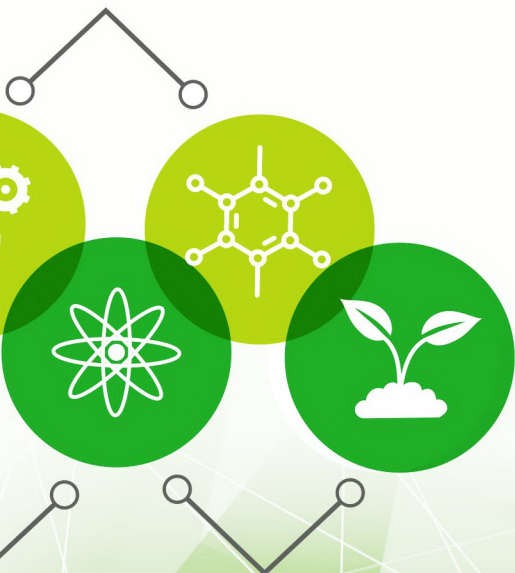
iScience[®]

АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

ЖУРНАЛ

Выпуск 4(60)
Часть 3

Переяслав
2020

АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

ВЫПУСК 4(60)
Часть 3

Апрель 2020 г.

ЖУРНАЛ

Выходит – 12 раз в год (ежемесячно)
Издается с июня 2015 года

Включен в наукометрические базы:

РИНЦ http://elibrary.ru/title_about.asp?id=58411

Google Scholar

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=JP57y1kAAAAJ&hl=uk>

Бібліометрика української науки

http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals

Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/++++,p24785301,3.html>

Переяслав

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

Главный редактор:

Кокур В.П., доктор исторических наук, профессор, академик Национальной академии педагогических наук Украины

Редколлегия:

Базалук О.А.	д-р филос. наук, профессор (Украина)
Доброскок И.И.	д-р пед. наук, профессор (Украина)
Кабакбаев С.Ж.	д-р физ.-мат. наук, профессор (Казахстан)
Мусабекова Г.Т.	д-р пед. наук, профессор (Казахстан)
Смырнов И.Г.	д-р геогр. наук, профессор (Украина)
Исак О.В.	д-р социол. наук (Молдова)
Лю Бинцянь	д-р искусствоведения (КНР)
Тамулет В.Н.	д-р ист. наук (Молдова)
Брынза С.М.	д-р юрид. наук, профессор (Молдова)
Мартынюк Т.В.	д-р искусствоведения (Украина)
Тихон А.С.	д-р мед. наук, доцент (Молдова)
Горашенко А.Ю.	д-р пед. наук, доцент (Молдова)
Алиева-Кенгерли Г.Т.	д-р филол. наук, профессор (Азербайджан)
Айдосов А.А.	д-р техн. наук, профессор (Казахстан)
Лозова Т.М.	д-р техн. наук, профессор (Украина)
Сидоренко О.В.	д-р техн. наук, профессор (Украина)
Егизарян А.К.	д-р пед. наук, профессор (Армения)
Алиев З.Г.	д-р аграрных наук, профессор, академик (Азербайджан)
Партоев К.	д-р с.-х. наук, профессор (Таджикистан)
Цибулько Л.Г.	д-р пед. наук, доцент, профессор (Украина)
Баймухамедов М.Ф.	д-р техн. наук, профессор (Казахстан)
Мусабаева М.Н.	д-р геогр. наук, профессор (Казахстан)
Хеладзе Н.Д.	канд. хим. наук (Грузия)
Таласпаева Ж.С.	канд. филол. наук, профессор (Казахстан)
Чернов Б.О.	канд. пед. наук, профессор (Украина)
Мартынюк А.К.	канд. искусствоведения (Украина)
Воловык Л.М.	канд. геогр. наук (Украина)
Ковальська К.В.	канд. ист. наук (Украина)
Амрахов В.Т.	канд. экон. наук, доцент (Азербайджан)
Мкртчян К.Г.	канд. техн. наук, доцент (Армения)
Стати В.А.	канд. юрид. наук, доцент (Молдова)
Бугаевский К.А.	канд. мед. наук, доцент (Украина)
Цибулько Г.Я.	канд. пед. наук, доцент (Украина)

Актуальные научные исследования в современном мире // Журнал - Переяслав, 2020. - Вып. 4(60), ч. 3 – 129 с.

Языки издания: українська, русский, english, polski, беларуская, казакша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, Հայերէն

Сборник предназначен для научных работников и преподавателей высших учебных заведений. Может использоваться в учебном процессе, в том числе в процессе обучения аспирантов, подготовки магистров и бакалавров в целях углубленного рассмотрения соответствующих проблем. Все статьи сборника прошли рецензирование, сохраняют авторскую редакцию, всю ответственность за содержание несут авторы.

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ: БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

- Михалків Людмила Миронівна,
Коць Сергій Ярославович (Київ, Україна)**
НІТРАТРЕДУКТАЗНА АКТИВНІСТЬ У РОСЛИНАХ CO₂,
ІНОКУЛЬОВАНОЇ РІЗНИМИ ЗА АКТИВНІСТЮ РИЗОБІЯМИ..... 6
- Оразбаева Айгүл Мүтәліқызы,
Аубакирова Қарлығаш Мұратқызы
(Нұр-Сұлтан, Қазақстан Республикасы)**
АҚМОЛА ЖӘНЕ СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТАРЫ
АУМАҒЫНДАҒЫ ҚОСҚАНАТТЫ ҚАНСОРҒЫШ МАСАЛАП
ФАУНАСЫНЫҢ ЗЕРТТЕЛУ ДЕҢГЕЙІ..... 12

СЕКЦИЯ: МЕДИЦИНСКИЕ НАУКИ

- Boechko D.I., Guseynova Sh.R., Beltikova A.A.,
Maksyukova E.N., Klimova O.A. (Tyumen, Russia)**
IMMUNE STATUS OF HIV-POSITIVE WOMEN DURING THE
GRAVI-DARUM AND POSTGRAVIDARUM PERIODS..... 17
- Scriabina N.V., Guseynova Sh.R., Boechko D.I.,
Malinina E.I. (Tyumen, Russia)**
THE EFFECT OF THE ACUTE MATERNAL ACUTE RESPIRATORY
DISEASE ON NEWBORNS 21
- Асаев Иван Викторович, Ершов Ярослав Александрович,
Грахов Евгений Сергеевич (Саранск, Российская Федерация)**
АНАЛИЗ ОБРАЩАЕМОСТИ НАСЕЛЕНИЯ ЗА СКОРОЙ
МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩЬЮ ПРИ ОСТРОМ КОРОНАРНОМ
СИНДРОМЕ В ГОРОДЕ САРАНСК..... 24
- Бугаевский Константин Анатольевич (Николаев, Украина)**
БОРЬБА С БЕШЕНСТВОМ И ЕЁ ГЕРОИ В ОТРАЖЕНИИ
СРЕДСТВ ФИЛАТЕЛИИ. ЧАСТЬ II..... 29
- Подсеваткин Вячеслав Григорьевич,
Горячева Ольга Александровна,
Кузнецова Марина Ивановна (Саранск, Россия)**
ОПРЕДЕЛЕНИЕ ДЕПРЕССИИ ПО ШКАЛЕ ЦУНГА СРЕДИ
ВРАЧЕЙ И УЧИТЕЛЕЙ..... 36
- Прекина Валентина Ивановна,
Мурашова Екатерина Михайловна,
Блохина Елизавета Николаевна (Саранск, Россия)**
ПРИЗНАКИ ЭЛЕКТРИЧЕСКОЙ НЕСТАБИЛЬНОСТИ МИОКАРДА
У БОЛЬНЫХ С ОСТРЫМ ИНСУЛЬТОМ 42

СЕКЦИЯ: НАУКИ О ЗЕМЛЕ

- Tursynova Tangal Tursynovna, Ibrayev Serik Yerikuly,
Penner Oksana Sergeevna (Nur-Sultan, Kazakhstan)**
ANALYSIS A NETWORK OF HYDROLOGICAL POSTS
THE NURA RIVER BASIN..... 47

Іванова Валентина Михайлівна, Шелудько Ольга Михайлівна, Непша Ярослав Юрійович (Мелітополь, Україна) ГЕОЕКОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ГІРНИЧО-ВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ НА ДОВКІЛЛЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	53
Непша Олександр Вікторович, Передерій Дар'я Миколаївна, Блищик Маргарита Валеріївна (Мелітополь, Україна) СУЧАСНИЙ АГРОХІМІЧНИЙ СТАН ҐРУНТІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	59
Непша Олександр Вікторович, Зав'ялова Тетяна Василівна, Блищик Маргарита Валеріївна, Передерій Дар'я Миколаївна (Мелітополь, Україна) СУЧАСНА ОЦІНКА ТА ПРОГНОЗНІ РЕСУРСИ ПІДЗЕМНИХ ВОД ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	65
Непша Олександр Вікторович, Опашко Ганна Іванівна, Рішко Аліна Русланівна (Мелітополь, Україна) СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК НЕБЕЗПЕЧНИХ ЕКЗОГЕННИХ ГЕОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	72
Эмиль Кубатович Осмонбетов (Бишкек, Кыргызстан) ПОПУТНЫЕ ПОЛЕЗНЫЕ ИСКОПАЕМЫЕ ЗОЛОТОМЕДНОГО МЕСТОРОЖДЕНИЯ КУРУ-ТЕГЕРЕК КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ.....	80
Підлозний Ілля Володимирович, Сугоняк Яна Василівна Костенко Юлія Миколаївна (Мелітополь, Україна) КИРИЛІВСЬКИЙ БАЛЬНЕОКЛІМАТИЧНИЙ ГРЯЗЬОВИЙ КУРОРТ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ.	85
Сугоняк Яна Василівна, Ковальчук Андрій Анатолійович, Непша Ярослав Юрійович (Мелітополь, Україна) СУЧАСНІ КАРСТОВІ ПРОЦЕСИ НА ТЕРИТОРІЇ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	90
Ханнанов Рустем Рашитович (Новосибирск, Россия) АНАЛИЗ РЕЗУЛЬТАТОВ ГЕОДЕЗИЧЕСКИХ ИЗМЕРЕНИЙ НА ГИДРОТЕХНИЧЕСКИХ СООРУЖЕНИЯХ.....	96

СЕКЦИЯ: ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Юнусова К. У., Ахунджанов К. А. Юнусов Ф.У., Ахунджанова Н.Г. (Ташкент, Узбекистан) ПРИМЕНЕНИЕ ПОЛИКАПРОАМИДКРЕМНЕЗЕМНЫХ СОРБЕНТОВ В ТОНКОСЛОЙНОЙ ХРОМАТОГРАФИИ ДЛЯ ОПРЕДЕЛЕНИЕ АФЛОТОКСИНОВ	101
--	-----

СЕКЦИЯ: ЭКОЛОГИЯ

Omarova Togzhan Sayatovna (Nur-Sultan, Kazakhstan) AIR POLLUTION IN THE KARAGANDA REGION	104
Zandybai Amanbek, Amantayeva Diana Kalkenovna, Zhanbek Zhanela Talasbekkyzy (Nur-Sultan, Kazakhstan) ECOLOGY OF URBAN AREAS OF KAZAKHSTAN.....	109

УДК 911(477.67)

Непша Александр Викторович, Опашко Ганна Іванівна,
Рішко Аліна Русланівна
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(Мелітополь, Україна)

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК НЕБЕЗПЕЧНИХ ЕКЗОГЕННИХ ГЕОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ НА ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. Для території Запорізької області характерний розвиток таких екзогенних геологічних процесів як зсуви, абразія узбережжя морів та переробка берегів водосховищ, підтоплення, осідання земної поверхні над гірничими виробками, просідання лесових ґрунтів.

Ключові слова: екзогенні геологічні процеси, зсуви, абразія, переробка берегів водосховищ, підтоплення, осідання земної поверхні над гірничими виробками, просідання лесових ґрунтів.

Непша Александр Викторович, Опашко Анна Ивановна,
Ришко Алина Руслановна
Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого
(Мелитополь, Украина)

СОВРЕМЕННОЕ РАЗВИТИЕ ОПАСНЫХ ЭКЗОГЕННЫХ ГЕОЛОГИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ НА ТЕРРИТОРИИ ЗАПОРОЖСКОЙ ОБЛАСТИ

Аннотация. Для территории Запорожской области характерно развитие таких экзогенных геологических процессов как оползни, абразия побережья морей и переработка берегов водохранилищ, подтопление, оседание земной поверхности над горными выработками, проседание лесовых грунтов.

Ключевые слова: экзогенные геологические процессы, оползни, абразия, переработка берегов водохранилищ, подтопление, оседание земной поверхности над горными выработками, проседание лесовых грунтов.

Nepsha Oleksandr, Opashko Hanna, Rishko Alina
Melitopol Bogdan Khmelnytsky State Pedagogical University
(Melitopol, Ukraine)

MODERN DEVELOPMENT OF DANGEROUS EXOGENOUS GEOLOGICAL PROCESSES IN THE TERRITORY OF ZAPORIZHZHYA REGION

Annotation. The territory of Zaporizhzhya region is characterized by the development of such exogenous geological processes as landslides, abrasion of the coast of the seas and processing of the shores of reservoirs, flooding, subsidence of the earth's surface above mine workings, subsidence of loess soils.

Key words: *exogenous geological processes, landslides, abrasion, processing of the banks of reservoirs, flooding, subsidence of the earth's surface above mine workings, subsidence of loess soils.*

Сучасний розвиток небезпечних екзогенних геологічних процесів (ЕГП) в Запорізькій області насамперед визначається тектонічними, неотектонічними умовами території, особливостями геологічної та геоморфологічної будови, гідрогеологічними, кліматичними, гідрологічними та сейсмічними чинниками, а незбалансована та безсистемна господарська діяльність на територіях розвитку природних ЕГП створює реальні передумови для їх активізації.

Для території Запорізької області характерний розвиток таких процесів як зсуви, абразія узбережжя морів та переробка берегів водосховищ, підтоплення, осідання земної поверхні над гірничими виробками, просідання лесових ґрунтів (табл. 1).

Таблиця 1

Поширення ЕГП на території Запорізької області [1, 3]

№ з/п	Вид ЕГП	Площа поширення, км ²	Кількість проявів, шт	Ураженість, %
1	Зсуви	3,6	205	0,02
2	Карст	18790,0	-	69,1
3	Підтоплення	10,0	248*	0.04
4	Лесові ґрунти, що здатні до просідання	17840,0	-	65,6
	I типу	7310,0	-	26,9
	II типу	10530,0	-	38,7
5	Осідання над гірничими виробками	82,0	-	-
6	Абразія	270,0 пог. км	-	-
7	Переробка берегів водосховищ	87,0 пог. км	-	-

Спостереження у 2018 році проводились по зсувним ділянкам та абразійному узбережжю Азовського моря (рис.4.1).

Рис. 1. Ділянки активізації зсувного та абразійного процесів узбережжя Азовського моря [1]

У межах Запорізької області виявлено 205 зсувів, загальною площею 3,6 км². На забудованих територіях зафіксовано 24 прояви [1, 3].

Із обстежених ділянок Азовського узбережжя, активізація продовжується на Ботієвському зсуві, на інших ділянках активізації (візуально) не відмічено. Ботієвська зсувна ділянка розташована на березі Обитічної затоки в 1,0 км на захід від гирла р. Корсак. На початку 70 років минулого сторіччя довжина ділянки складала 760,0 м, а на кінець 2012 року її довжина збільшилась майже вдвічі та складала 1480,0 м, в 2017 році – до 1,8 км в напрямку гирла р. Корсак, а в 2018 році довжина ділянки збільшилася до 1,85 км в напрямку гирла р. Корсак (східна частина зсуву). У центральній та західній частинах Ботієвського зсуву істотних змін не виявлено, спостерігаються тільки процеси ерозії. В східній частині зсуву відмічено опускання блоку на 1,2 м [1, 3] (рис. 2).

а

б

в

Рис. 2. Ботівський зсув: а – східна частина, б – центральна частина, в – західна частина [2]

Узбережжя поступово просувається в бік континенту. На плато менше ніж в 300 м від берега розташована вітрякова електростанція, це робить дану ділянку край важливою для спостереження.

Під впливом абразії інтенсивно розмивається корінний береговий схил Азовського моря. Довжина берегової смуги, що піддається абразійному процесу – 195 км, разом з лиманами – 270 км. Довжина берегу, ускладненого зсувами – 21,5 км [1, 3].

Найбільш інтенсивно абразія берегу та його обвалення відбувалось на ділянці від південно-західної околиці села Степанівка Перша (бази відпочинку) до західного крила Ботієвської зсувної ділянки (рис.3). Швидкість абразії 2018 р. становила 1,0-1,5 м, сумарний абразійний відмив берега склав 21,5 тис.м². У с. Степанівка І-а процес абразії продовжує руйнувати помешкання населення [2].

Рис.3 Абразійно-обвальний активний береговий схил у с. Степанівка І-а [1]

На ділянці від південно-західної околиці с. Новопетрівка до с. Куликівське Бердянського району (довжина ділянки 13,0 км) абразія збільшувалась за рахунок розмиву берегових ухилів виходами підземних вод, що підсилює прояв обвальних процесів. Розміри заколів берегового уступу сягають 0,3х3,0 м, ширина тріщин досягає до 50,0 см [2] (рис.4).

Рис 4. Прояви обвального процесу в районі с. Куликівське [1]

Переробка берегів на Каховському та Дніпровському водосховищах відбувається на протязі 87 км (Каховське – 80 км, Дніпровське – 7 км). Спостереження у звітному році не проводилось. Швидкість переробки, за даними попередніх років, становила 0,1-0,7 м/рік, середня – 0,4 м/рік [1-3].

Підтоплення в області розвивається у межах меліоративних систем. Площі зрошуваних земель у Запорізькій області з глибиною залягання рівнів ґрунтових вод на 1 січня 2006 року представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Рівень залягання ґрунтових вод на зрошуваних територіях Запорізької області [1]

Глибина залягання ґрунтових вод	Площа земель, тис. га	Площа земель, %
менше 1, 0 метра	0,03	0,01
від 1,0 м до 2,0 метрів	1,28	0,53
від 2,0 м до 3,0 метрів	13,44	5,6
від 3,0 м до 5,0 метрів	60,7	25,26
більше 5 метрів	164,82	68,6

З метою утримання задовільного меліоративного стану земель та захисту від підтоплення населених пунктів побудовані системи горизонтального дренажу: у Василівському районі на площі 11600 га (в т.ч. на зрошенні –

6196 га), у Михайлівському районі на площі 17986 га (в т.ч. на зрошенні – 7643 га), у Токмацькому районі на площі 5309 га (в т.ч. на зрошенні – 4981 га) [6, с. 40], у Більмацькому районі – 80 га (захист від підтоплення с. Гусарка), Вільнянському районі – 3552 га (із них 822 га для захисту 18 сільських населених пунктів), у Запорізькому районі – 2289 га (із них 232 га для захисту 5 сільських населених пунктів), в Оріхівському районі – 1833 га (із них 267 га для захисту 4 сільських населених пунктів), у Пологівському районі – 264 га, у Розівському районі – 100 га (захист від підтоплення с. Новозлатопіль) [7, с. 119], у Якимівському районі – горизонтального – на площі 11018 га (в т.ч. на зрошенні – 7572 га), вертикального – на площі 302 га [3], у Мелітопольському районі – на площі 3802 га (в т.ч. на зрошенні – 2792 га) [3, с. 106; 5, с. 6].

Осідання земної поверхні над гірничими виробками розвивається понад 30 років над шахтним полем Південно-Білозерського родовища залізних руд.

У процесі гірничих робіт поступово збільшувалась мульда осідання, за даними спостережень минулих років її площа досягає 82,0 км² (0,3% території області), спостереження за змінами площ призупинені у зв'язку зі стабілізацією процесу осідання [1].

Породи, що мають здатність до карстування, поширені на площі 18,79 тис. км² (69,08% території області). Це карст перекритого типу, процес карстоутворення відсутній [1].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Інформаційний щорічник щодо активізації небезпечних екзогенних геологічних процесів на території України за даними моніторингу ЕГП. – Київ; Державна служба геології та надр України, 2019. – 111 с.
2. Інформаційний звіт з моніторингу поширення та розвитку інженерно-геологічних процесів та явищ (ЕГП) в межах території Запорізької області з метою геологічного забезпечення УІАС НС та протизсувних заходів за 2018 р. – Дніпро: Південукргеологія, 2019. – 56 с.
3. Прохорова Л.А. Підтоплення території як природно-техногенна небезпека для м. Мелітополь та Мелітопольського район / Л.А. Прохорова, С.В. Гришко, Т.В. Зав'ялова // Соціум і науки про Землю: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. – Запоріжжя: Вид-во ЗНУ, 2017. – С. 106-108.
4. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Запорізькій області у 2018 році. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.zoda.gov.ua>
5. Гришко С.В. Гідрогеолого-меліоративний стан зрошуваних земель Мелітопольського та Якимівського районів Запорізької області / С.В. Гришко, О.В. Непша, Я.Ю. Непша, Д.В. Вінниченко // Актуальные научные исследования в современном мире. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вып. 10(54), ч. 2. – С. 6-12
6. Гришко С.В. Гідрогеолого-меліоративний стан зрошуваних земель Василівського, Михайлівського та Токмацького районів Запорізької області / С.В. Гришко, Д.М. Передерій, М.В. Блищик, К.О. Скірко // Актуальные научные исследования в современном мире // Журнал. – Переяслав, 2019. – Вып. 11(55), ч. 3. – С.40-47.

7. Непша О. В. Гідрогеолого-меліоративний стан зрошуваних земель Вільнянського, Запорізького та Орхівського районів Запорізької області / О.В. Непша, Я.Ю. Непша, Д.В. Вінніченко // Актуальные научные исследования в современном мире // Журнал. – Переяслав, 2020. – Вып. 1(57), ч. 7. – С.119-125.